

S.D.E.
S.Y.B.A. (2008 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT: ECONOMICS (S-1)

Day: Tuesday
Date: 16/04/2019

Time: 11.00 AM TO 02.00 PM
Max. Marks: 80

S-2019-4585

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answer to the both sections should be written in **SAME** answer book.

SECTION-I

- Q.1** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) Explain the Law of Demand
  - b) Explain the importance and limitations of micro economics.
  - c) What are the determinants of demand?
  - d) State the properties of indifference curve.
- Q.2** Write short notes of **ANY FOUR** of the following: **(16)**
- a) Price Mechanism
  - b) Equimarginal Utility
  - c) Iso-quant
  - d) Fixed Cost
  - e) Law of Supply
  - f) Returns to Scale

SECTION-II

- Q.3** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) Explain the Ricardian Theory of Rent.
  - b) Critically examine the Classical Theory of Interest.
  - c) Explain the Innovation Theory of Profit.
  - d) What is the role of collective bargaining in wages determination?
- Q.4** Attempt **ANY TWO** of the following: **(16)**
- a) Explain the Risk and Uncertainty Theory of Profit.
  - b) Explain the types of price discrimination.
  - c) What are the features of oligopoly?
  - d) How is the price determined under the perfect competition?
- Q.5** Write short notes of **ANY FOUR** of the following: **(16)**
- a) Types of Monopoly
  - b) Modern Theory of Rent
  - c) Excess Capacity
  - d) Net Profit
  - e) Selling Cost
  - f) Economic Welfare

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.

विभाग-१

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) मागणीचा नियम स्पष्ट करा.
  - ब) सुक्ष्म अर्थशास्त्राचे महत्व आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
  - क) मागणीचे निर्धारक घटक कोणते?
  - ड) समवृत्ती वक्राची वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टीपा लिहा. (१६)
- अ) किंमत यंत्रणा
  - ब) समसिमांत उपयोगिता
  - क) समउत्पत्ती वक्र
  - ड) स्थिर खर्च
  - इ) पुरवठ्याचा नियम
  - फ) प्रमाण प्रत्येय

विभाग - २

- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) रिकार्डो चा खंड सिध्दांत स्पष्ट करा.
  - ब) व्याजाच्या सनातनपंथीय सिध्दांताचे टिकात्मक परिक्षण करा.
  - क) नफ्याचा नवन्मेष सिध्दांत स्पष्ट करा.
  - ड) वेतन निश्चितीमध्ये सामूहिक सौदाशक्तीची भूमिका कोणती?
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) नफ्याचा धोका आणि अनिश्चितता सिध्दांत स्पष्ट करा.
  - ब) मूल्यभेदाचे प्रकार स्पष्ट करा.
  - क) अल्पजनाधिकाराची वैशिष्ट्ये कोणती?
  - ड) पूर्ण स्पर्धेमध्ये किंमत निर्धारण कसे होत?
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टीपा लिहा. (१६)
- अ) मत्तेदारीचे प्रकार
  - ब) खंडाचा आधुनिक सिध्दांत
  - क) अतिरिक्त क्षमता
  - ड) निव्वळ नफा
  - इ) विक्री खर्च
  - फ) आर्थिक कल्याण

* * * * *

सूचनाएं:

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य है।
- २) दाहिने दिए हुए अंक गुणोंका निर्देश करते है।
- ३) दोनों विभाग एकही उत्तरपत्रिका में लिखिए ।

विभाग - १

- प्र.१ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) मांग का नियम स्पष्ट कीजिए ।
  - ब) सुक्ष्म अर्थशास्त्र का महत्त्व तथा मर्यादाएं स्पष्ट कीजिए ।
  - क) मांग के निर्धारक कौनसे है?
  - ड) उदासिन वक्र की विशेषताएं स्पष्ट कीजिए ।
- प्र.२ निम्नलिखित में से किन्ही चारपर टिपणीयाँ लिखिए । (१६)
- अ) किमत प्रक्रिया
  - ब) समसिमांत उपयोगिता
  - क) समपरिमाण वक्र
  - ड) स्थिर लागत
  - इ) पूर्ती का नियम
  - फ) पैमाने के प्रतिफल

विभाग - २

- प्र.३ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) रिकार्डों का लगान सिध्दांत स्पष्ट कीजिए ।
  - ब) ब्याज का अभिमत सिध्दांत का आलोचनात्मक मूल्यांकन कीजिए ।
  - क) लाभ का नवप्रर्वन सिध्दांत स्पष्ट कीजिए ।
  - ड) मजदूरी निर्धारण मे सामूहिक सौदेबाजी की भूमिका कौनसी है?
- प्र.४ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१६)
- अ) लाभ का जोखिम तथा अनिश्चितता सिध्दांत स्पष्ट कीजिए ।
  - ब) मुल्यभेद के प्रकार स्पष्ट कीजिए ।
  - क) अल्पजनाधिकार की विशेषताएं कौनसी है?
  - ड) पूर्ण प्रतियोगिता मे किंमत निर्धारण कैसे होता है?
- प्र.५ निम्नलिखित में से किन्ही चारपर टिपणीयाँ लिखिए । (१६)
- अ) मक्तेदारी के प्रकार
  - ब) लगान का आधुनिक सिध्दांत
  - क) अतिरिक्त क्षमता
  - ड) शुध्द लाभ
  - इ) बिक्री लागत
  - फ) आर्थिक कल्याण